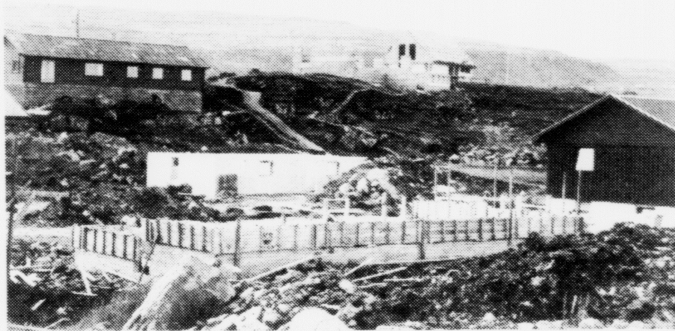


Páll Vang, landsstýrismaður, um rentustudningin:

Frá- líkt upp- skot



Eftir lógini um rentustudning kann sparingin, sum kemur undir studningin, ikki brúkast til grundstykkir. Hesum mælir javnaðarflokkurin til at broyta, soleiðis at peningurin bæði kann brúkast til grundstykkir og keyp av íbúð ella húsi

Tingið tók væl undir við uppskotinum hjá javnaðarflokkinum um at hækka og broyta rentustudningin, tað almenna letur teimum sum spara upp til býli

Tingið tók sum heild undir við uppskoti javnaðarflokksins um rentustudning, tá uppskotið kom til 1. viðgerð týsdagin.

— Uppskotið er frálíkt, segði Páll Vang, landsstýrismaður m.a. og Hilmar Kass í sjálvstýrisflokkinum tók eisini undir við tí!

Uppskotið hjá javnaðarflokkinum er ætlað at gera tað lættari hjá teimum, sum ætla at seta búgv.

Saman við øðrum stórum og gagnligum ábótum á íbúðarekinum skipaði undanfarna landsstýrið fyri einum rentustudningi. Hesin varð latin teimum, sum spardu saman til at byggja hús

ella íbúð.

Undir viðgerðini á tingi greiddi framsøgumaður javnaðarflokksins, Vilhelm Johannesen, frá, at bert fá nýttu møguleikan við rentustudninginum.

Hann upplýsti, at javnaðarflokkurin hevur kannað málið, og er komin til ta niðursøðu, at so fá brúka møguleikan, ti peningurin kann ikki brúkast til at keypa grundstykki fyri ella til at keypa íbúð ella hús fyri.

Brotygingin, sum javnaðarflokkurin mælir til, hevur við sær, at ein sum sparir, kann keypa grundstykki, íbúð ella hús fyri peningin. Harafturat skal rentustudningurin hækka

ast úr hálvumøðrum upp í tvey prosent.

I løtuni kunnu í mesta lagi setast 10.000 kr. inn um árið og 50.000 kr. til samans fyri at fáa henda almenna studningin. Men skotið verður nú upp at hækka tøluni upp í 20.000 kr. og 100.000 kr.

Undir viðgerðini upplýsti Páll Vang, at uppskotið var meilíkt ætlanunum, landsstýrið hevur, og at viðmerkingarnar vóru tær somu, sum hann og stjórin í Húsálansgrunninum vóru komnir til.

Vilhelm Johannesen segði seg ikki vita, um landsstýrismaðurin insinueradi, at javnaðarflokk-

urin visti um ætlanir landsstýrisins. Men hann kundi upplýsa, at javnaðarflokkurin visti eisini um arbeiði í landsstýrinum.

Harafturat visti Vilhelm Johannesen á, at limur javnaðarflokksins í stýrinum fyri Húsálansgrunnin hevði forfall, so haðani var einki komið.

Adolf Hansen mælti til, at landsstýrið slepti arbeiðið við uppskotinum og tingið tók hetta málið til viðgerðar.

Hilmar Kass helt, at hækkingarnar í upphæddunum vóru rimuligar.

Uppskotið skal nú viðgerast í figgjarnevndini.

Skrivarastarvið óloyst á triðja ári

Tá býráðsfundurin varð settur ein hálvan tíma eftir ásetta tíð samtykti býráðið uppskot frá Inga Mohr um at slita fundin. Einkí mál varð tí viðgjørt

— Eg vil ikki lata meg diktera, segði Ingi Mohr, býráðslimir, beint eftir at býráðsfundurin í Havn var settur hóskeveldið. Síðan mælti hann til, at býráðsforsmaðurin sleit fundin.

Uppskotið hjá Inga Mohr varð við navnakkalli samtykt við seks atkvøðum. Fimm segdu nei.

Beinleiðis orsøkin til fundarslitid var, at býráðsforsmaðurin, Poul Michelsen, boðaði frá, at hann hevði tikið málið um býráðsskrivarin Kjartan Kristiansen av skránni.

Málið var fyri á afturlatunum býráðsfundi beint aðrenn tann almenna fundin. Á hesum samtykti býráðslimir, at málið um býráðsskrivarastarvið skuldi avgerast á afturlatunum fundi.

Eftir býráðsfundin upplýsti Poul Michelsen, at á afturlatna fundinum komu ymiskir nýggir upplýsingar fram. Hesar kendu hann ikki, og hann avgjordi tí at taka málið av skránni, sum hann hevur rætt til.

Tað var hesum, sum Ingi Mohr vildi mótmæla, tí hann helt, at hendan avgjörðin hjá býráðsforsmanninum var óparlamentarisk.

Býráðsforsmaðurin sjarvur helt annars, at málið átti at viðgerast á opnum fundi.

Málið um býráðsforsmannin er try ára gamalt. 15. februar í 1979 bað Kj. Kristiansen um at verða loystur úr starvi.

Málið hevur verið tvær ferðir í figgjarnevndini í tjó. Poul Michelsen og Ronald Poulsen mæla til at loysa Kjartan Kristiansen

úr starvi og lysa starvið leyst í 36. lónarflokki sambært tænanastumannasattalanum. Peter F. Christiansen og Jakup S. Jacobsen mæla til at flyta býráðsskrivarin upp í 37. lónarflokk.

Býráðslimir hava greitt frá, at Kj. Kristiansen segði upp, tí arbeiðshyðan var ov stór. Harafturat helt táverandi býráð ikki eina samtykt.

Byráðið hevði samtykt, at býráðsskrivarin skuldi javnsetast við skrivstovustjórnan í landsstýrinum í lón, meðan býarverkfóðingurin skuldi javnsetast við landsverkfóðingin. Stutt eftir hesa samtykt blivu tænanastummennir hjá landinum fluttir upp í lónarflokki, men ikki teir hjá kommununi.

I staðin gjørdi táverandi býráð eina avtalu við Kj. Kristiansen um, at hann skuldi halda fram fyribils og at hann kundi fáa sær hjalp. Liggjas Joensen varð settur at hjálpa honum.

Eftir fundin skiltu vit av býráðsforsmanninum, at tað eru ivaspurningar um avtaluna við Kj. Kristiansen.

Aður hevur ljóðað, at samsýningin og avtalan viðvíkjandi Liggjas Joensen ongantíð er gøðtíkin av figgjarnevndini, sum hon skal. Men hetta er orðnað, upplýsir Poul Michelsen.

Býráðsskrivarin er í dag í 36. lónarflokki, sum gevur 220.000 kr. í arslon. Tilráðing er at flyta hann upp í 37. lónarflokk, sum gevur 240.000 kr. arliga.

Uppskotið um byggibúningargrunn:

Endamálið er at fáa størri útboð av grundstykkjum

— Endamálið er at fáa eitt størri útboð av grundstykkjum til lagalogari figging. Hetta er ætlanin við Byggibúvingargrunni Landins, segði Jóannes Dalsgaard, tá uppskot javnaðarflokksins var til 1. viðgerð týsdagin.

Framsøgumaður javnaðarflokksins visti á, at biðitíðin eftir grundstykkjum er long. Somuleiðis visti hann á, at í summum forum — serliga á tí privata marknaðinum — er prisurin so høgur, at bert fá hava ráð til tey. Eisini segði Jóannes Dalsgaard at ungfólk ofta mugu lata grundstykki av hondum, tí lánistovnarnir seta strong krøv til summari lánssøkjjar. Hann sipaði til tey, sum ikki hava fast arbeiði.

Uppskot javnaðarflokksins miðjar imóti, at landskassin letur 30 mill. kr. í stovnsfæi í ein grunn, sum kommunur og felagsskapir, sum stykkja út, kunnu læna úr. 60 pst. skal vera lán, 20 pst. studningur, meðan kommunurnar skulu lata ein studning, sum í minsta lagi svarar til 10 pst. av útveganar og byggibúningarkostnaðinum.

Frammanundan er ein kommunalur lángrunnur. Hesin varð stovnaður í 1974, men hevur higartil ikki virkað.

Inspiration haðani?

Ivan Johannesen upplýsti, at figgjarnevndin just fyri fáum døgum síðani hevði fingið uppskot

frá landsstýrinum til reglugerð fyri tann kommunala lángrunnin.

— So her hevur onkur kanska fingið inspiration, segði Ivan Johannesen.

Hesum afturvisti Atli Dam, sum situr í figgjarnevndini. Hann segði, at Vilhelm og Jóannes høvdu gjørt skitsur til uppskotið fleiri dagar aðrenn figgjarnevndin fekk uppskotið um reglugerð.

Annars mælti Ivan Johannesen til at fáa henda grunnin at virka. Forsmaðurin í figgjarnevndini upplýsti, at 8,7 mill. kr. eru í kommunala lángrunninum, sum hevur heimild til at læna upp til fyra mill. kr. árliga.

Men Jóannes Dalsgaard helt, at kommunali lángrunnurin var ikki nóg

vitt-gangandi og hevði ov litla figgjarorku.

— Harafturat tekur uppskotið hjá javnaðarflokkinum hædd fyri sosialum tørv, segði Jóannes Dalsgaard.

Hilmas Kass undraðist yvir, hvi javnaðarflokkurin ikki hevði fingið kommunala lángrunnin at virka, meðan hann sat í landsstýrinum. Hann helt, at tað var lógið, at javnaðarflokkurin ikki hevði tikið hetta málið upp fyrr. Hann skýrði hetta fyri armóðspolitikk.

Framsøgumaður sjálvstýrisflokksins visti á, at tað var nóg mikið við eini lógarbrotyting til kommunala lángrunnin. Annars noktaði Hilmar Kass ikki fyri, at uppskotið hevði tankar, sum

kundu takast upp.

Ein krypslgrunnur

— Kommunali lángrunnurin er ein krypslgrunnur, sum ikki røkkur til tørv, segði Vilhelm Johannesen.

Hann helt, at tað var lógið, at tað altdi varð brikslað javnaðarflokkinum fyri, at hann ikki hevði gjørt tað og tað, meðan hann sat í landsstýrinum.

— Alt verður ikki gjørt eftir einum degi, og halda tingmenn, at javnaðarflokkurin, nú hann er komin í andstöðu, at hann bert skal sita hendur í favn, segði Vilhelm Johannesen.

Annars visti hann á, at javnaðarflokkurin hvorki hevði havt íbúðarmál ella kommunalmál undir sær í landsstýrinum.

Atli Dam tók í endan á hesum og segði, at vanligt var, at flokkar lögdu seg ikki upp í málsøki hjá øðrum. Men hann visti á, at javnaðarflokkurin hevði verið við til at frammanandi ábøtur á hesum øki, meðan hann sat í Tinganesi.

Annars upplýsti Erlendur Patursson, at longu í 1952 hevði tjóðveldisflokkurin lagt uppskot fyri lógtingið um stovnan av einum Húsálansgrunni. Hesin varð ikki stovnaður fyrrrenn í 1963, tá tjóðveldisflokkurin sat í landsstýrinum.

— Og munandi hendi ikki aftur, fyrr enn tjóðveldisflokkurin aftur var í landsstýrinum, frá 1975—78, segði Erlendur Patursson.